ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

№ 101 (1068) ЧАЦЬВЕР, 1-га мая 1930 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ

УМОВЫ ПАДПІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяцы	90 "
6 месяцаў	1 р. 80 "
1 год	3 р. 30 "

АДРАС РЭДАКЦЫІ: Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25, сакратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ: Комсамольская 25, тэлеф. № 903.

ГОД ВЫДАНЬНЯ IX.

Кошт асобнага №—2 кап.

Арыштаваны на мітынгу сакратар Швэдзкага комсамолу

СТАКГОЛЬМ, 28. Сакратар Швэдзкага комсамолу, прыгавораны нядаўна да 2 месяцаў турэмнага зьняволеньня за антымілітарысцкую прапаганду, арыштаваны ўчора на мітынгу.

Жорсткая сутычка рабочых з фашыстымі

БЭРЛІН, 27-4. У Іцоэі (Прымерская вобласьць) адбылася жорсткая сутычка паміж бастуючымі рабочымі (бастуючымі ў знак протэсту супроць паніжэньня заработнай платы) і фашысцкімі—штрэйкбрахерамі. 7 штрэйкбрахераў цяжка раненыя.

У міжнародны дзень пролетарскай солідарнасьці

Мобілізуем усе сілы на справу ажыцьцяўленьня генэральнай лініі партыі, на пасьпяховае выкананьне пяцігодкі, і гэта будзе лепшым падарункам міжнароднаму пролетарыяту ў справе яго барацьбы за сусьветную пролетарскую рэволюцыю

З адозвы ЦК КП(б)Б да ўсіх рабочых, работніц і працоўнага сялянства БССР

ТАВАРЫШЫ!

1-га мая гэтага году пролетарыят і працоўныя масы ўсіх краін сустракаюць у абставінах, калі за мінулы год, разам з моцным разьвіцьцём будаўніцтва соцыялізму ў СССР, асабліва рэзка выявілася гніеньне і развал капіталістычнай сыстэмы.

Капіталістычны сьвет ахоплен усё ўзрастаючымі супярэчнасьцямі. Ва ўмовах вострага прамысловага і аграрнага крызісу, ахапляючага з кожным днём усё новыя і новыя краіны, і катастрафічнага росту беспрацоўя абвастраецца барацьба за рынкі, расьце бязьлітасная варожасьць паміж капіталістычнымі краінамі. Глыбокім крызісам ахоплена Амэрыка, якая соцыял-здраднікамі усяго сьвету ставілася ў прыклад капіталістычнага росквіту. І разам з буйнымі капіталістычнымі краінамі маецца рэзкае абвастрэньне крызісу ў каленіях і ў поўаграрных краінах.

Усё гэта поўнасьцю сьцьвярджае ацэнку, дадзеную Комінтэрнам аб пачаўшымся развале капіталістычнай стабілізацыі, аб наярэваньні сусьветнага экономічнага крызісу.

Разам з ростам варожасьці ва ўласным лягеры імпэрыялістыя з кожным днём усё больш узмацняюць адзіны фронт супроць СССР, супроць адзінай краіны ў сьвеце, якая будуе соцыялізм.

Ва ўмовах крызісу, пачатку развалу капіталістычнай стабілізацыі і нарастаньня пад'ёму рэволюцыйнага руху ва ўсім сьвеце з асаблівай відавочнасьцю і рэзкасьцю выяўляецца здрадніцкая роля соцыял-фашыстых. Толькі з іх дапамогай і пры іх актыўным удзеле буржуазія робіць перагрупоўку сваіх сіл для новага націску на рабочых, узмацняе фашысцкі тэрор супроць рабочае клясы, ... самую ганебную кампанію ... сьні супроць Савецкага Саюзу.

Адзінай партыяй барацьбы за бліжэйшыя і канчатковыя мэты пролетарыяту, адзіным кіраўніком змагаючыхся беспрацоўных мас, адзіным правадыром пасьпяваючых боек прыгнечаных народаў у калёніях, адзіна пасьлядоўным барацьбітом супроць вайны—зьяўляюцца комуністычныя партыі.

Змагаючыся ў сваіх шэрагах супроць правай небясьпекі, як галоўнай, і супроць „левых" ухілістых, папаўняючы свае шэрагі ўсё большымі і большымі пролетарскімі сіламі, праводзячы выразную клясавую лінію, ажыцьцяўляючы адзіны фронт знізу, кіруючы стачачным рухам і рухам беспрацоўных, стаючы на чале рэволюцыйнай барацьбы прыгнечаных мас калёній, комуністычныя партыі вядуць усю рабочую клясу і ўсіх працоўных да перамогі над сусьветным імпэрыялізмам, да перамогі пролетарскай рэволюцыі, якая забясьпечвае будаўніцтва соцыялізму ва ўсім сьвеце.

Лёзунг—выканаць пяцігодку ў чатыры гады з усёй рашучасьцю ажыцьцяўляецца рабочай клясай і ўсімі працоўнымі Савецкага Саюзу. Бліскучыя посьпехі пяцігодкі, паскораныя тэмпы разьвіцьця соцыялістычнай прамысловасьці, рост колгаснага руху ва ўсім Саюзе, а ў важнейшых зернавых раёнах ажыцьцяўленьне суцэльнай колектывізацыі, і праводзеньне на падставе гэтага політыкі ліквідацыі кулацтва, як клясы, узмацненьне абароназдольнасьці краіны, — вось асноўныя дасягненьні Савецкага Саюзу і БССР за мінулы год.

Соцыялістычнае наступленьне на ўсіх франтох, рашучае выкарчоўваньне карэньняў капіталізму выклікаюць абвастрэньне клясавай барацьбы ў нашай краіне. Кулакі і наймиты пры падтрыманьні шэрагу шкодніцкіх організацый мобілізуюць усе свае сілы, каб перашкаджаць пасьпяховаму ходу соцыялістычнага будаўніцтва ў краіне саветаў.

Экономічны і культурны рост БССР за апошнія гады зьяўляецца найбольшым паказчыкам нашых дасягненьняў. Дзякуючы настойліваму праводзеньню ў жыцьцё ленінскай лініі ў нацыянальным пытаньні, Савецкая Беларусь пад кіраўніцтвам КП(б)Б і пры велізарнай дапамозе СССР, з краіны аграрнай, адсталай сапраўды вырастае ў краіну індустрыяльна-аграрную, дзе растуць новыя моцныя электрастанцыі, буйныя фабрыкі, заводы, саўгасы, колгасы і буйнейшыя культурныя ўстановы.

Толькі ў выніку няўхільнага праводзеньня ў жыцьцё генэральнай лініі партыі дасягнуты гэткія вялікія посьпехі на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва.

За мінулы перыяд партыя правяла рашучую барацьбу з усякімі ухіламі ад правільнай ленінскай лініі, з правым ухілам і прымірэнцтвам, як галоўнейшай небясьпекай на даным этапе, і з усякімі рэшткамі трацкізму і „левымі" загібамі, і тым самым забясьпечыла магчымасьць больш рашуча і настойліва перамагаць усе цяжкасьці, якія сустракаюцца на шляху будаўніцтва соцыялізму ў нашай краіне.

Другі год пяцігодкі сьведчыць аб новых посьпехах у прамысловасьці і сельскай гаспадарцы. За першае паўгодзьдзе гэтага году, у параўнаньні з тым-жа перыядам мінулага году, наша буйная дзяржаўная прамысловасьць ужо дала значнае павялічэньне продукцыі, адпак вызначаная лічба росту па пляну бягучага году яшчэ не дасягнута. І асабліва рэзка адстала прамысловасьць у выкананьні якасных паказчыкаў: зьніжэньня сабекошту і палепшаньня якасьці продукцыі.

Прычына гэта ў тым, што не выкарыстаны яшчэ ў поўнай меры велізарны ўздым рабочае клясы вакол вырашэньня асноўных задач соцыялістычнага будаўніцтва.

Самакрытыка ня ўсюды яшчэ стала актыўна дзейнічаючым мэтадам барацьбы з усімі недахопамі нашага будаўніцтва.

Асноўная задача, якая стаіць у дзень 1-га мая перад партыйнымі, профэсыйнымі і гаспадарчымі організацыямі—дабіцца поўнага выкананьня і перавыкананьня промфінпляну другога году пяцігодкі.

Велізарныя посьпехі ў справе колектывізацыі сельскае гаспадаркі дасягнуты дзякуючы правільнаму праводзеньню ў жыцьцё генэральнай лініі партыі ў пытаньнях соцыялістычнае перабудовы сельскае гаспадаркі. Адначасова ў рабоце па колектывізацыі партыя цалкам уліквае і рашуча па-бальшавіцку выпраўляе тыя памылкі, скажэньні партыйнай лініі, якія мелі месца і маюць месца ў практычнай рабоце.

Узмацняючы і пашыраючы колгасны рух, узмацняючы ўнутрыгаспадарчае становішча кожнага колгасу і саўгасу, рашуча выпраўляючы антысераднякоўскія перагібы, допушчаныя ў практычнай рабоце, праводзячы і ў далейшым рашучае наступленьне на капіталістычныя элемэнты, організуючы і згуртоўваючы батрацкія і бядняцка-серадняцкія масы сялянства, узмацняючы саюз рабочае клясы і беднаты з серадняком, аказваючы ўсямернае падтрыманьне і дапамогу соцыялістычнаму сэктару,—партыя забясьпечвае новыя посьпехі ў галіне соцыялістычнае перабудовы сельскае гаспадаркі.

Цэнтральнай задачай сёньняшняга дню зьяўляецца пасьпяховае праводзеньне веснавой сяўбы. Мобілізацыяй усіх сіл батрацка-бядняцка-серадняцкай масы сялянства, як аб'яднанай у колгасы, гэтак і вядучых яшчэ індывідуальную гаспадарку, пад актыўным кіраўніцтвам і пры ўдзеле рабочых організацый, неабходна дабіцца поўнага выкананьня і перавыкананьня вызначаных пляваў веснавой сяўбы.

Побач з велізарнейшымі дасягненьнямі ў культурным будаўніцтве маем яшчэ на гэтым участку шэраг сур'ёзных недахопаў.

Пяцігодка культурнага будаўніцтва яшчэ значна адстае ад пяцігодкі ўсяе нашае народнае гаспадаркі —усё гэта патрабуе ад нас значна большай мобілізацыі сваіх сіл на фронце культурнай рэволюцыі.

Нашае першамайскае пролетарскае сьвята няхай яшчэ больш згуртуе працоўных усяго сьвету ў барацьбе за сусьветны Кастрычнік.

Першамайскае сьвята няхай яшчэ больш згуртуе працоўных вакол сталёвых шэрагаў комуністычнай партыі, якая вядзе непаслабную барацьбу супроць усялякіх хістаньняў і адхіленьняў ад генэральнай лініі партыі.

Мабілізуем усе свае сілы на праводзеньне чоткай ленінскай лініі ў нацыянальным пытаньні, не паслабляючы бязьлітаснай барацьбы супроць нацыянал-опортунізму і беларускага нацыянал-дэмократызму, супроць шовінізму ўсіх колераў.

Няхай жыве сьвята першае мая—баявы агляд рэволюцыйных сіл сусьветнага пролетарыяту!

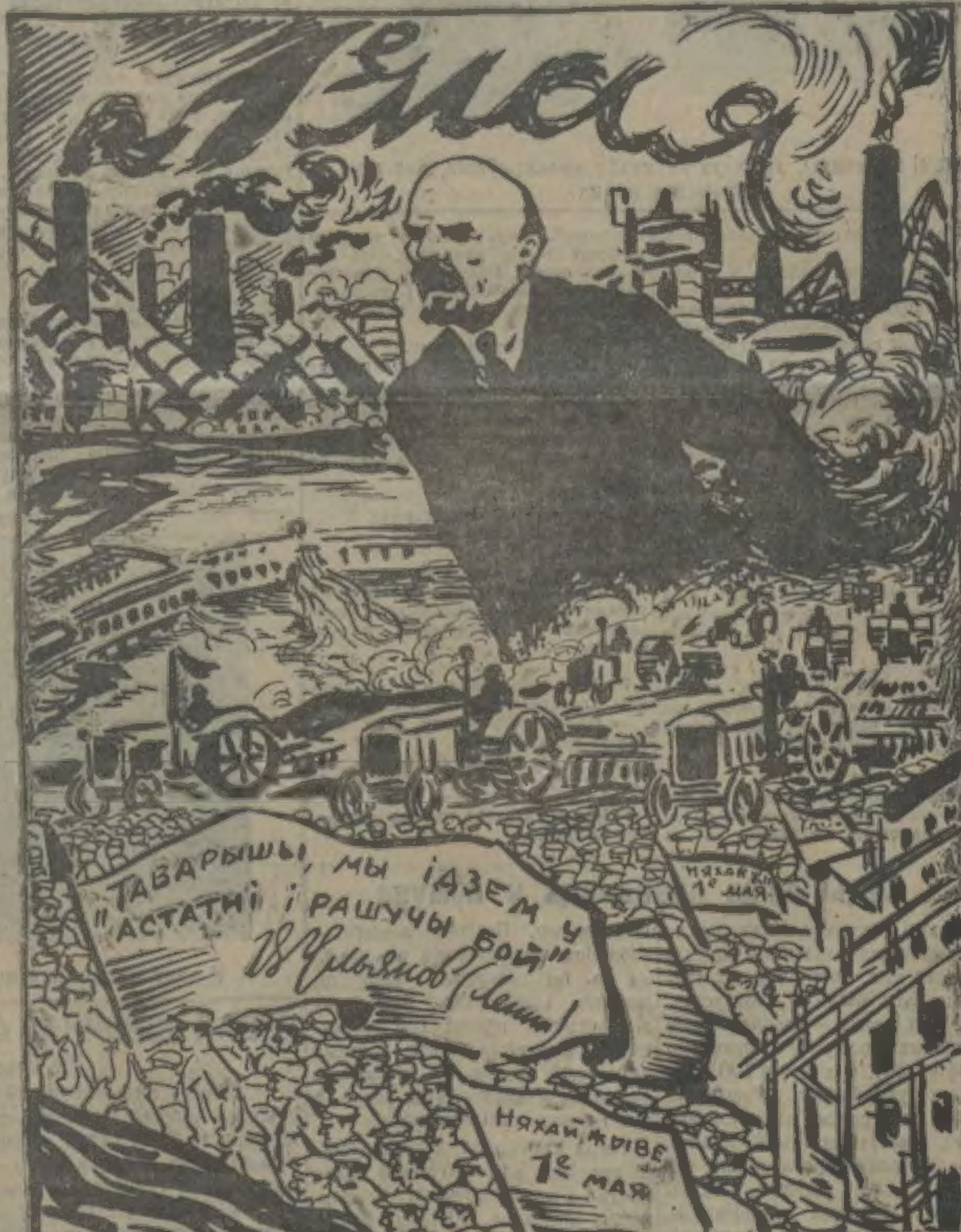
Наша гарачае першамайскае прывітаньне пролетарыям усіх краін!

Няхай жывуць працоўныя Заходняй Беларусі і Польшчы, якія пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі вядуць гэроічную барацьбу за вызваленьне ад капіталістычнага ўціску!

Няхай жыве СССР—цытадэль сусьветнай пролетарскай рэволюцыі!

Няхай жывуць сталёвыя шэрагі Усесаюзнай Комуністычнай Партыі бальшавікоў і яе баявы штаб—Ленінскі ЦК УсеКП(б)!

Няхай жыве Комуністычны Інтэрнацыянал!



Ажыцьцяўляючы ленінскую лінію ў колгасным будаўніцтве, наносячы руйнуючыя ўдары па опортуністы[...] замацоўваючы пройдзеныя позыцыі, організуючы батрацтва і беднату ў саюзе з серадняком, будзем [...] бальшавіцку ажыцьцяўляць задачы суцэльнай колектывізацыі і ліквідацыі кулацтва як клясы

Адзін з 25 тысяч*)

Чым бліжэй знаёмішся з Зубарыкам, чым бліжэй прыглядаешся да яго работы, тым лепш бачыш яго гарэньне, яго бясконцную адданасьць рабоце.

3 месяцы таму назад Зубарык яшчэ ня быў „дваццаціпяцітысячнікам"—старшынёю колгасу „Чырвоны Баец". Ён быў звычайным кляпальшчыкам на заводзе „Пролетары". А зараз, скардзячыся на тое, што за апошнія 3 месяцы страціў 6 кілё, ён усё-ж з усьмешкаю і некаторай пагардаю гаворыць:

— Яшчэ некалькі кілё не пашкадую, а засную колектыў, браточак на яцы!..

Ён лічыць, што яго задача „пусьціць колгас на ўсіх парах". Няхай праз год, два, тры (аб часе няма гутаркі), а ўсё-ж такі Зубарык урачыста здасьць яго і вернецца да сваіх катлоў. А зараз для яго няма 8-мігадзіннага рабочага дня, зараз для яго ў адны суткі—тры рабочыя дні. І гэтых трох дзён не хапае.

— Час бяжыць—не агледзішся—гаворыць Зубарык—хлопнеш вокам і дня няма.

У стайнях разьбіралі коняй на пашу. Зубарык падыходзіў да коняй, гладзіў іх, пахлопваў па крупу і рабіў свае заўвагі конюху:

— Гэтага коніка не давай сёньня ў плуг, хай адпачывае,—малады яшчэ. Тут, брат, саломы падсьцяліць трэба. Чамусьці сёньня „Маруся" ня чышчана. Да „Быстрага" вэтэрынара выклікаць!

А пасьля стайні ён у суправаджэньні контрактатара з Райкоопсаюзу абыходзіў хлявы. Уся жывёла была законтрактавана. Зубарык не контрактаваў толькі племянных бычкоў і цялят.

— У гэтага цяля матка племянная—ня дам!

Дагавор быў падпісаны Зубарыкам толькі тады, калі ён атрымаў аванс і ордэр на корм.

Яшчэ тыдзень і ўвесь яравы клін у колгасе будзе засеяны. У першых днях мая будзе засеяна грэчка, потым бульба, і сяўба будзе скончана. Ужо зараз Зубарык складае сьпісы адыходнікаў—лішнюю рабочую сілу ня трэба марнаваць.

У праўленьні старшыню чакаў садавод.

— Адмаўляюся ад работы т. старшыня, з імі нельга працаваць. Дзеўкі на работу ня выйшлі, у рошчы гуляюць. А рабак сад точыць. Мы і чвэрці саду не ачысьцілі.

— Чаму не зьяўляюцца?

— Аказваецца, што да ачысткі запушчанага саду па вытворчаму пляну павінны быць прыцягнуты падлеткі і дзяўчаты. Нейкі „спас" сарваў сёньня работу. Садавод нэрвовы, гарачы хлопец адмовіўся ад работы толькі таму, што хацеў падкрэсьліць нявыходнае становішча. Сад стары і запушчаны, толькі трэба ўзяцца за гэтую справу і гэта дасьць каля паўтары тысячы пудоў пладоў.

— Заўтра—усю жаночую сілу ў сад. Мужыкоў не адрываць ад вораў. А ты ня плач. Бач ты! Сьлязой ці што сад ачысьціш?

Да ганку пад'ехала падвода. Прыехаў ўпаўнаважаны па засеву тав. Хомчанка. Ня злазячы з падводы ён крычыць:

— Зубарык тут?

І толькі пераканаўшыся, што далей шукаць старшыню ня прыдзецца, ён злазіць з падводы.

— Склікай сёньня колгасьнікаў, будзем аб бульбазагатоўках гутарыць.

Сход быў намечаны на сёньня ў Кунтараўцы, бліжэйшай вёсцы, дзе колгасьнікаў пераважная большасьць.

***

Поўдзень. Сонца паліць па летняму. Зубарык расшпіліў каўнер кашулі. На завалінках ля хаты з разьбянай салькай стаіць група сялян. Калі Зубарык і Хомчанка параўняліся з домам гутарка абарвалася, усе павярнуліся ў іх бок.

— Добры дзень.

Толькі некалькі чалавек адказала на прывітаньне. Зубарык затрымаўся.

— Ну, дзядзькі, сеяць будзеце, ці як?

Маўчаньне.

— Вясна ўжо канчаецца. А сокі прападуць.

Маўчаньне.

Селянін у шэрай абшытай чорнай тасёмкай каптоўцы расштурхаў натоўп.

— Дайце, я слова скажу. Выходзіць, кажу, трэба. А нашыя дзядзькі нязгодны. Лысыя супроць. Няма ў вобшчыне організацыі. Дай, гаворыць, нам лепшую зямлю, дай каб блізка была. А я кажу, усім блізкай зямлі не набярэшся.

— Правільна.

— Што правільна? — крыкнуў нехта—не хачу я кулі ў патыліцу. На плянах сваіх сядзім, а ў поле боязна выйсьці.

Індывідуальны сэктар ў раёне колгасу не распачаў сяўбы. Падкулачнікі вядуць разлагаючую работу, патрабуюць блізкую і лепшую зямлю. Патрабуюць адбіць колгасу зямлю, а астатнюю аддаць вобшчыне. У гэтым раёне многа захаванай зямлі. Аддаць „астатнюю" гэта значыцца страціць 30 проц. зямлі, гэта значыць не павялічыць пасеўнага кліну.

Чацьвёрты раз адбіваецца зямля, чацьвёрты раз беднякі ня ўступіўшыя ў колгасы вырашалі выйсьці ў поле, але падкулачнік злосна хапае за руку бедняка.

— Ня ідзі, ня ўродзіць зямля.



Загулі трактары, закіпела на палёх колектыўных, бяз меж, веснавая праца

А калі паклёп гэты не дапамагае, дык пужаюць:

— Хто першы выйдзе ў поле, той першую кулю атрымае.

Два сходы, склікаными сельсаветам разам з колгасьнікамі, выклікалі толькі пералом у настроі колгасьнікаў, але араць ня выходзілі.

Зубарык адкашляўся. Ён паўтарыў тое, што гаварыў на сходзе. Прасіў адказаць яму на адно пытаньне. „Каму гэта спрыяе, хто будзе рады таму, што зямля пад сонцам будзе сохнуць, што зярно не пападзе ў зямлю?"

— Ворагу нашаму заядламу. Ён—вораг наш распаўсюджвае чуткі, што колгасьнікам будуць падзяляць рассол ад гуркоў лыжкамі.

А ці ведаеце вы, браточкі, што калі зямлю не заворацце, дык мы вось скончым у сябе і за вашую возьмемся.

— Правільна гаворыць старшыня, выйду заўтра ў поле, вось і ўсё, няхай куля, няхай сьмерць, не магу я ля бабы сядзець. Зямля клічаі—крычалі з натоўпу.

* * *

Часта Зубарык скардзіцца на адсутнасьць дапамогі і сувязі з сваім прадпрыемствам. Ад заводу ён за ўвесь час не атрымаў ніводнага ліста. Адзінае, што напамінае Зубарыку аб сваіх заводзкіх таварышох—гэта паштовыя пераводы заработку.

Бывае так, што Зубарыку няма з кім параіцца, пагаварыць аб рабоце. Ячэйкі няма. Комуністых усяго два чалавекі: ён старшыня сельсавету ў раён далёка...

А сёньня, калі з Акрпрофсавету была атрымана надрукаваная паперка (відавочна пасланая да ўсіх 25 тысячнікаў), яго асабліва абурыў адзін абзац. Там было напісана:

„Між тым да гэтага часу гэтая сувязь паміж намі ня была наладжана, у чым мы таксама бярэм віну на сябе".

— Таксама...—злосна паўтарыў Зубарык.—І гэта пішуць ня толькі мне, Зубарыку, а ўсім іншым таварышом вёскі.

Ён успомніў як на ўрачыстым пасяджэньні, калі іх праводзілі ў вёску прадстаўнікі акруговых організацый, парт'ячэйкі і завкому абяцалі сталую дапамогу,—не парываць сувязі. І зараз тое, што яму тады здавалася цёплым і таварыскім абяцаньнем гучыць зараз гучным сказам.

У пакой убег хлопчык.

— Дзядзя Зубарык, колгасныя коні топчуць пасевы.

— Дзе!

Зубарык перайначыўся. Ён машынальна скомкаў паперку з Акрпрофсавету, схапіў хлопчыка за плечы.

— Дзе?

— У Кунтараўскай старане.

— Хто адпусьціў коняй?

— Ня ведаю.

— Бяжым. Я зараз вярнуся,—кінуў ён сваім звычайным чыстым і ясным голасам, у якім чулася ўпэўненасьць і гаспадарчая спрытнасьць.

. . . .

Калі мы разьвіталіся з Зубарыкам, яго апошнім сказам быў:

— Напішэце ў газэту, што нам даюць мала крэдыту.

Гэта і вымушаны быў абяцаць.

Б. ДОЛАЎ.

*)Нарыс спэцкора газэты „Савецкая Беларусь".

Сем адважных маладых колгасьніка[ў]

Надыходзіла вясна, а разам з ёю нешта новае, што накладвала на колгасьнікаў колгасу імя Сталіна нейкі дзіўны, новы адбітак.

— Што будзе? Ці спраўдзім тыя надзеі, якія на нас ускладаюцца партыяй, комсамолам? Ці пакажам мы сялянам, як трэба весьці гаспадарку?

Гэтыя думкі, нямыя пытаньні засьцілалі, як здань, малюнкі:

Сакавіковы дзень, бурны сход калі старыя пачалі, пад уплывам кулакоў, як быццам браць верх, калі яны—старыя гаспадары—вышлі з колгасу і ў колгасе засталіся 7 маладых хлапцоў, „смаркачоў", „галадранцаў", „гультаёў", як іх характарызавала кулацкая частка вёскі.

Чарада за чарадой плывуць успаміны. Колгас быў, было жыцьцё, а цяпер у калгасе толькі яны—маладыя хлопцы і гэта—колгас.

Тады далі яны прысягу: „Ніколі не адступаць, не глядзець на зьдзекі, уцягнуць у колгас бедната і батрацтва, вузорна паставіць працу колгасу". Гэтая прысяга ня была нідзе на паперы запісана. Яна была глыбока ўрэзана ў сэрцы кожнага з гэтых 7 адважных маладых калгасьнікаў.

Тады, упяршыню ў жабрацкай вёсцы Бардзілаўка зарадзіўся саюз маладых з кіпучым жыцьцём, з запалам, з новым жыцьцём у колгасе.

Помняць гэта колгасьнікі, помняць і яшчэ мацней напружваецца воля, яшчэ больш упарта стукаюць цяжкія малаты па старому зламанаму інвэнтару. Ударна рыхтуюцца колгасьнікі да вясны.

Зямля спарылася, зямля чакае рабочых рук, зямля патрабуе ўпартай бязупыннай працы, гэта ведаюць маладыя колгасьнікі. Організавана, з песьняй:

Ніхто шляху прайдзёнага
У нас не адбярэ...

Вышла глядзець на калгасьнікаў уся вёска. Глядзіць і дзівуецца на малады запал, на бурлівае комсамольскае жыцьцё. „Ніколі гэта ня было"—кажуць старыя, „але гэта ёсьць і будзе"—адказваюць комсамольцы. Разгарнулася соцспаборніцтва: за лепшую пастаноўку працы, за лепшую дысцыпліну, за лепшы догляд за жывёлай, за лепшае правядзеньне сяўбы. Разь[біл]ліся на брыгады. Упарта пра[цу]юць. Побач з гэтым не забыва[юць] весьці і растлумачальную пра[цу] па-за межамі колгасу. Увесь ак[тыў] вёскі Бардзілаўка—у колгасе [імя] Сталіна.

Ідзе ўпартая работа за ўц[ягнень]неньне ў колгас—пачынаецца [...]ліў. Ідуць першымі ў колгас [...]нікі: Івановіч М., Кацько Хве[...] Яны раней упарта не хацелі [...]хаць пра колгас.

Маладая энэргія парушыла [...]ную мураванную сьцяну кула[цкіх] плётак вакол колгасу. Насту[пае] вялікдзень, прыяжджае ў [вёску] поп сьвяціць яйкі, кулічы і по[...] з гэтым, напаўняць свае кі[...] падарункамі. Скліваецца па-за[...]говы сход колгасьнікаў. Высту[пае] моладзь, заклікае не сьвятка[ваць]. У гэты дзень усе, як адзін, [...]ны выйсьці на поле. Выступаю[ць] больш дарослыя і таксама [...]трымліваюць пачын мол[адзі]. Агульная думка: „не сьвятка[ваць] гэты дзень нявольля, лепш уд[...] правесьці сяўбу лепш сьвятка[ваць] свае пролетарскія сьвята—пер[шамайскія]...

[...] выніку ўсе колгасьнікі вы[шлі] у поле, працавалі да трох га[дзін], а ўвечары антырэлігійны сход. [На] сход прышлі і не сябры колгас[у].

Уважліва слухаецца прак[...]шафа з БДУ, у найбольш яскра[...] мясцох—дружныя аплёдысме[нты]. Прапапанова—больш не сьвят[ка]ваць рэлігійных сьвят. Нашы с[ьвя]ты—сьвяты барацьбы і пера[мог], сьвяты сусьветнага пролетары[яту].

Пасьля дакладу вусная газ[эта], дэклямацыя і ў самым канцы вечная „Лявоніха" і скокі.

Заскародзілі ўсё поле, засеялі бульбу, сеюць зараз авёс, ячм[ень].

Больш упэўнена гучаць мала[дыя] галасы:

Мш наш, мы новы сьвет буд[уем]
Хто быў ні чым, той будзе ў[сім]

Так упэўнена могуць сьпя[ваць] толькі тыя, чыя справа пера[магае] старое. Моладзь колгасу імя С[та]ліна, мае падставы сьпяваць га[так] ўпэўнена,—яна перамагла. Дз[ея]ючы ёй, колгас імя Сталіна жы[вы] паказвае прыклад вакольна[му] сялянству.

З. БАКШТЭЙ[Н]



У часе адпачынку чытаюць „Чырвоную Зьмену"

... Куды лепш працаваць у комуне

Велізькі будынак. Аддзяленьне за аддзяленьнем—маленькія аднапаярховыя цэхі. Гэты будынак грабеннага цэху фабрыкі „Беларуска". Гэты цэх—гонар—фабрыкі—адзін з лепшых цэхаў у выкананьні прамфінпляну. Цэх на ўсе 100 проц. ахоплен ударніцтвам. Соцспаборніцтва ідзе паміж аддзяленьнямі, цэхамі, зьменамі, асобнымі рабочымі. Яшчэ ў ленінскія дні грабенны цэх абвясьціў сябе ўдарным. Чыталі дагавор: „выканаем прамфінплян, зьнішчым прагулы і спазьненьні, зьнішчым брак і г. д. Выклікаем на соцспаборніцтва Ленінградзкі Охценскі завод, які забясьпечвае фабрыку цэлюлёідам".

І пабеглі дні... Грабенны цэх не адставаў, ён шпаркім тэмпам біўся за выкананьне прамфінпляну. Ён дасягнуў значных посьпехаў у рабоце. Прамфінплян выканан на 106,3 проц., зьменшыліся прагулы і спазьненьні, падняўся энтузіязм рабочых мас. Пачынаецца зьніжэньне расцэнак, клейка зьнізіла расцэнкі на 15,8 проц., фрэзэрнае аддзяленьне зьнізіла расцэнкі на 47,2 проц. Дубляршчыкі, гнуль-шчыцы таксама зьнізілі расцэнкі. Але энтузіязм рабочых і работніц ідзе вышэй. Організуюцца вытворчыя комуны. Першыя ластаўкі—работніцы паліровачнага аддзяленьня. За імі пасьледвалі работніцы мыйнага аддзяленьня. Павысілася вытворчасьць працы; ідзе колектыўная апрацоўка грэбня; рабочыя рады сваёй комуне, бо: „куды лепш працаваць у комуне, чым раней..." так гавораць самі комунары...

Гэтыя комуны за 2 дзесяцідзёўкі красавіка выканалі свой плян на 166,4 проц., узьнялі вытворчасьць працы на 50 проц. Добраахвотна была паднята норма, замест ранейшай выпрацоўкі на 3 з паловай гросы зараз выпрацоўваюць 5 грос. Выжыты прагулы і спазьненьні на працу, за тры месяцы ня было ніводнага прагулу. Гэта дасягнута ўдалым правядзеньнем соцспаборніцтва і ўдарніцтва ў цэху.

Так працуе першы ўдарны цэх фабрыкі „Беларуска". Гэты цэх зьяўляецца сапраўдным знагарам з прарывамі за выкананьне прамфінпляну. На вопыце гэтага цэху павінны вучыцца і працаваць усе цэхі „Беларускі", каб найхутчэй ліквідаваць прарывы, якія маюцца на фабрыцы.

М. Ц.

НОВАЯ ШВЭЙНАЯ ФАБРЫКА Ў БАБРУЙСК[У]

(Ад нашага спэцкора)

Сёньня адчыняецца ў Бабруйску новы гігант соцы[ялі]стычнай прамысловасьці—швэйная фабрыка імя тав. Дз[ер]жынскага. Пуск гэтай фабрыкі—наш першамайскі падару[нак] сусьветнаму пролетарыяту—так зьвяртае 1-га нум[ар] друкаванай газэты фабрыкі «Чырвоны Швэйнік».

Фабрыка цалкам мэханізавана, на ёй працуе да 1000 [ра]бочых у дзьве зьмены. Перашла на бесьперапынны тыдзе[нь].

12-16 гадзінны дзень працы, сагнуўшыся над машы[най] у сырым і цёмным пакоі, сёньня зьнішчан. Замест гэтага п[а]будавана прасторнае памяшканьне з электрычным асьвятле[ньн]ем, у якім рабочы адчувае сябе бадзёрым, жыцьцярадасны[м].

Яна ўжо працуе, гудуць новыя машыны, гэты гул па[...] хопліваюць рабочыя-будаўнікі новага жыцьця.

Новая фабрыка, пабудаваная ў Бабрусйку—гэта но[вы] магутны ўдар па капіталістычных дзяржавах. Ш. М.

Бабруйскай швэйнай фабрыцы імя Дзяржынскага

Шчырае прывітаньне швэйнікам і ўсяму пролетарыя[ту] Бабруйшчыны ў дзень урачыстага пуску швэйнай фабрыкі [і] новай перамозе на фронце соцыялістычнага будаўніцтва.

Старшыня Савету Народных Камісараў БС[СР]
М. ГАЛАДЗЕД.

29 красавіка, 1930 г.

кладаючы цагліну за цаглінай у грандыёзны падмурак соцыялістычнага будынку, рабочая ляса СССР у саюзе з асноўнымі масамі сялянства, пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі, ры братэрскім падтрыманьні сусьветнага пролетарыяту, паскарае гібель сусьветнага капіталу

інаўскія балоты загаманілі дынамічным языком індустрыі

...ялізарнай плошчаю ў 6000 гэк... ...дзесяткамі гадоў ляжалі асі...скія балоты.

...ж балот, на невялікіх кавал...зямлі разьмешчаны некалькі ...скіх будынкаў. Сяляне круг...од, акрамя зімы, ня мелі зно... з другімі населенымі пунктамі. ...ман і цемра, воўчыя гнёзды, ...гадзюкі, рої кусьлівых камароў...бывыя жыхары балота.

...адным з берагоў балота ста...струхнелыя хаткі вёскі Арэха... Шырокім, неабсяжным ярка-сі...шарывалам разьлілося сярод ба...возера. Балоты багаты торпам ...тнімі гадоў ляжалі без ка...

У мінулым годзе загатоўлена і прывезена да галоўнага корпусу Асінбуду паўтара мільёны пудоў торпу. У гэтым годзе па пляну намечана распрацаваць 65 тысяч тон. Будуць працаваць 11 машын і 2500 рабочых.

Торпараспрацоўкі вялізарных асінаўскіх балот разьлічаны на 100 год, пры ўмове калі будуць працаваць 37 навейшых машын.

Будаўніцтва памяшканьняў для рабочых Асінбуду амаль закончана. Для сэзоньнікаў пабудаваны баракі.

Зараз уся ўвага аддаецца скарэйшай устаноўцы машын у памяшканьні галоўнага корпусу. Аб...

...злева направа: адкрытая жалезная падстанцыя і галоўны корпус электрастанцыі Асінбуду

...раз аблічча зьменена. ...закінутым вучастку вялізарнай плошчы балот нясупынна ...ца пульс энтузіязму і нябачанага размахаў будаўніцтва. ...Асінаўскія балоты загаманілі ...намічным языком індустрыі.

* * *

...зе асушка балот. ...агістральныя канавы разрэзалі ...плошчу балота на роўныя чатырохкутнікі, па якіх нясецца ва... ...на ўсе канцы балота пракладаны ...чыгуначныя рэйкі. Цягнікі ...ны дастаўляюць усе неабходныя будаўніцтву матар'ялы, а па ...ых брукаваных дарогах снуюць ...мабілі, мотацыклы, абслугоўваючы патрэбы вялікага будаўніцтва.

...жны вучастак работы мае тэлефонную сувязь. ...сё будаўніцтва Асінбуду—гэта ...ная зводка перамог на фронце ...даўніцтва соцыялізму.

...ёньня вялізарнейшыя гіганты ...рпусоў Асінбуду і рабочых па...аў паўсталі магутнымі маякамі ...культуры.

...сінаўская электрычная станцыя ...СТАЛІНА, скарыстоўваючы ня...зрпальную энэргію з торпу ...наўскіх балот і вады возера, будзе заліваць электрычным сьвятлом фабрыкі і заводы Воршы, Магілёву, Віцебску, Дуброўны і Шклова. Яна панясе культуру ў саўгасы, калгасы і вёскі.

...новых магутных рабочых па...ках пад кіраўніцтвам партколектыву ідзе шпаркае змаганьне ...новага чалавека. Разгорнута ...льтурна-выхаваўчая работа ся...тысячнай масы рабочых, прыбыўшых з вёсак. Нараджаюцца ...ыя людзі, якія змагаюцца і будуць змагацца за соцыялізм.

* * *

...се машыны на будаўніцтву ...будзу працуюць электрай. Ча...ая электрастанцыя задавальняе ...ргіяй ўсе патрэбы будаўніцтва ...рабочых пасёлкаў.

За 15 кілёмэтраў на торфараспрацоўкі цячэ па правадох электрычны ток, прыводзячы ў ...машыны на балоце па распрацоўцы торфу.

сталяваньне і ўстаноўка машын праводзяцца па апошняму слову тэхнікі.

Вялізарнае памяшканьне галоўнага корпусу з некалькімі паверхамі пранізана правадамі, устаўлена машынамі-дызэлямі і іншымі электрапрыладамі.

Нясупынна бальшавіцкім тэмпам ідзе работа. На адным гэтым корпусе занята некалькі соцен рабочых.

Устанаўліваюцца ў нацэльным аддзяленьні тры вялізарнейшыя катлы, кожны мае паверхню нагрэву ў 750 квадратных мэтраў. Становяцца на магутным фундаманце дзьве шведзкіх турбіны ў 25 тысяч кілёват.

На адкрытым паветры каля галоўнага корпусу паўсталі жалезныя слупы, складзеныя ў сваю асаблівую піраміду—гэта будуецца жалезная падстанцыя, на якой будуць устаноўлены трансформатары вагою па 50 тон кожны. Падстанцыя будзе даваць напружаньне току ў 110 тысяч вольт.

Прасякаючы нетры балота, пабеглі слупы з асінбуду ва ўсіх напрамках, яны панясуць электрычнасьць з станцыі.

Пробны пуск станцыі прызначан на жнівень месяц з канчаткова запрацуе першая рэённая з кастрычніка гэтага году.

Я. КРАСУЦКІ.

Энтузіястыя нябачаных тэмпаў

...Помніцца маленькая хатка... з цёмнымі вільготнымі сьценамі. На стале чадзіць лямпа, яна кідае свае цьмяныя праменьні на хілыя зморадныя твары рабочых краўцоў. Галава трашчыць... Ручныя машыны бесьперабойна клёкаюць днём і ноччу ў асабліваасьці калі „экстранны" заказ, страшэнна баляць косьці.

А ноччу, пасьля 12 гадзінных мучэньняў, бесьперапынных і прымусовых тэмпаў, выкручваеш сваю бялізну ад поту.

* * *

1921 год. Яшчэ не астыла зброя ад клясавых боек з белапалякамі. гаспадарка зруйнавана, усё прыходзіцца аднаўляць. Рабочыя, з прыватных майстэрняў саматужнікі-адзіночкі пацягнуліся ў новаарганізаваную фабрыку Меншвэй. Усіх фабрыка абхапіць не магла, яна толькі станавілася на ногі. Прынялі 8 чалавек. Працавалі з перабоямі з прычыны недахопу сыравіны, струмантаў, машын.

Але, не гледзячы на гэтыя перашкоды, рабочыя-краўцы аддалі ўсе свае сілы, каб наладзіць работу сваёй фабрыкі.

Цяпер яны маюць чым ганарыцца. Новая фабрыка—„Кастрычнік". Вялікі двох-павярховы будынак. 1500 рабочых, новыя машыны, варштаты, клюбы-чытальні, дзіцячыя ясьлі,—гэта дасягненьні рэволюцыі, гэта ўтворана мазалістымі рукамі саміх краўцоў.

Працавалі без „авось"

Па ініцыятыве партыйнага колектыву Меншвэю быў заключаны дагавор па соцыялістычнаму спаборніцтву з фабрыкамі Віцебску і Гомелю. На выкананьне ўзятых на сябе ўдарных абавязкаў комсамольскі колектыў першым адгукнуўся практычнай дзейнасьцю.

Працаваць па пляну, без расхлябанасьці, без канцелі, без „авось", —працаваць хутка, чотка, каб ніводная гадзіна, ніводная хвіліна дарма не прападала. Павысіць вытворчасьць працы, змагацца са стратамі, зрабіць вузорнай працоўную дысцыпліну,—вось задачы, што паўсталі перад комсамольскім колектывам.

Пачынаюцца ўдарныя тэмпы работы. Комсамол уступае ў вытворчы паход. Колектыў „Кастрычніка" арганізоўвае першыя чатыры ўдарныя брыгады. Брыгады карыстаюцца найвялікшай популярнасьцю сярод старэйшых рабочых і беспартыйнай моладзі.

Сьледуючы іх прыкладу на фабрыцы пачынаюць арганізоўвацца і папаўняцца новыя ўдарныя брыгады. І ў выніку нябачаных тэмпаў работы і добрага кіраўніцтва партколектыву „Кастрычнік" перамагае,—займае першае месца па выкананьню соцдагавору.

Хваля спаборніцтва перакідаецца ад рабочага да рабочага ад брыгады да брыгады, зьмена выклікае зьмену, напружана працуюць ініцыятыўныя комсамольскія групы па праверцы выкананьня соцдагавароў, вядзецца шалёная барацьба з ілжэўдарніцтвам.

Дзякуючы ўмеламу і добраму кіраўніцтву, уменьню арганізоўваць масы на выкананьне вытворчай праграмы,—пачынаецца масавы наплыў у шэрагі комсамолу. З 330 чалавек моладзі фабрыкі, комсамольцаў налічваецца 250. Адзіная мэта колектыву—уцягнуць усю моладзь у шэрагі комсамолу, накіраваць іх палкасьць, энэргію, энтузіязм на выкананьне і перавыкананьне прамфінпляну.

Прарыў...

Студзеньскі прарыў—невыкананьне прамфінпляну на 18 проц. Пачынаецца шалёная барацьба за тэмпы. Гэтая лічба кожную хвіліну ганебна мільгаціць перад вачыма кожнага рабочага, ён стараецца наверстаць упушчанае, павысіць і перавысіць прамфінплян.

На здымку: зьлева направа: вытворчыя колектывы Меншвэй, уніз: лепшыя ўдарнікі. зьлева направа таварышы: Айзэнштат, Хэйман,—(сэкратар комсамольскага колектыву) і Шарэшэўскі.

Ударныя брыгады перарастаюць у вышэйшыя формы, пачынаюць арганізоўвацца ўдарныя цэхі, зьмены, агрэгаты. Адзінае імкненьне ўсяе фабрыкі—ліквідаваць прарыў, абвясьціць сябе ўдарнай.

Бесьперабойна грукочуць машыны... Чырвоныя, жоўтыя, белыя вопраткі зьліваюцца ў адзін колер... Фабрыку „Кастрычнік" зусім не пазнаць,—уся яна працуе на электрычнасьці. Адно паліто праходзіць праз 170 рук, кожны старанна і акуратна прарабляе сваю хвілінную работу, нават словам не перакінецца, кожны адчувае сябе барацьбітом за соцыялізм і ніколі не пакіне сваіх позыцый.

Замест 391—540

Комсамольскі і партыйны колектывы заўсёды ўпераздзе. Арганізоўваюцца рацыяналізатарскія групы, перад імі стаяць адказьнейшыя задачы,—правільная арганізацыя працы, тэхнічныя ўдасканаленьні. Ініцыятыва дзейнічае, комсамольскай рацыяналізатарскай групай высоўваецца тэхнічная прапанова.

У выпадку псаваньня машыны прыходзілася затрымліваць работу ўсёй фабрыкі. А цяпер... гэтага ня будзе, комсамольцы-рацыяналізатары вынашлі спосаб сыгналізацыі, які можа ўрэгуляваць машыну без астаноўкі фабрыкі.

Па ініцыятыве комсамольскай ячэйкі арганізоўваюцца 8 вытворчых комун і тры вытворчыя колектывы, якія ў сваёй рабоце зьяўляюцца самымі прыкладнейшымі.

Комуна з 10 чалавек другога агрэгату. Тут маюцца і старыя і маладыя. Ня гледзячы на кароткі тэрмін яе існаваньня, аб посьпехах яе гавораць лічбы: вызначана плянам зрабіць у дзень 391 опэрацый, а яны робяць—540.

Стары рабочы тав. Олін, які ўжо працуе 26 год на вытворчасьці—восем год у Меншвэі,—зьяўляецца інструктарам гэтай комуны. Комунары яго вельмі паважаюць, усе яго паказаньні выконваюцца. Нідзе, кажа ён, нельга так добра і плянава арганізаваць работу, як у комуне.

Барацьба за пяцігодку,—барацьба за соцыялізм

103,26 проц.—гэта іх перамога, перавыканалі прамфінплян на 3,26 проц. узьнялі вытворчасьць працы на 43,27 проц., зьнізілі сабекошт на 12 проц. На гэтых лічбах „кастрычнікаўцы" ні ў якім разе ня думаюць спыніцца.

Калі першы агрэгат раней выканаў свой прамфінплян на 96,4 проц., дык за 25 дзён ён перавыканаў яго на 19,9 проц. Другі агрэгат не давыканаў быў свой прамфінплян на 6 проц., дык цяпер перавыканаў на 9,9 проц. Трэці перавысіў плян на 24,2 проц.

Каб палепшыць работу другога агрэгату, комсамольскі колектыў першым паставіў пытаньне, каб арганізаваць ударны комсамольскі агрэгат,—гэта іх лепшы падарунак да гадавіны соцспаборніцтва. Недарма яны атрымалі тэхнічную бібліотэку, каштоўнасьцю ў 300 р. за лепшы ўдзел у выкананьні прамфінпляну. Яны сапраўды прышлі з віднымі перамогамі.

Іх лічбы нельга дакладна ўстанавіць, —яны растуць з кожнай хвілінай. Кожны рабочы ўпэўнены, што змаганьне за пяцігодку—ёсьць змаганьне за соцыялізм.

Сёмка Сьляпян.

Чарговы № „43" выйдзе 4-га мая

Ударнік за працай

Турксіб №1

Нязьлічоныя багацьці Казахстану

У зямных яго нетрах—магутныя пласты каменнага вугалю чаргуюцца з багатымі залежамі медзянай і сьвінцовай руд, россыпямі золата і драгацэнных каменьняў. Рэкі і азёры краіны кішаць рыбай. У сытых палёх стады рагатай жывёлы, авец, табуны коняй. А на поўначы цягнуцца вялізарныя лясныя масывы.

Аднак, спакойна ляжыць руда ў нетрах, мірна пасуцца стады, бурна расьце лес, некрануты сякерай загатоўшчыка. Каму патрэбны гэтыя багацьці? Хто, дзёрзкі, за сотні кілёмэтраў непраходзімай дарогі адважыцца наладзіць масавы вываз лесу? Хто пашле рабочых у далёкія куткі на эксплёатацыю мала вывучаных месцанароджаньняў руды.

Без толку прападаюць багацьці Казахстану.

Праўда, яшчэ ў 900-х гадох пачалі пагаварваць айчыстыя капіталістыя аб неабходнасьці далучыць Казахстан да культуры. Разумелася гэтая культура, як рабаваньне краіны. Цягнуліся прагныя рукі к шматгаловым стадам, к шматмэтравым дрэвам, к золату і самацьветным каменьням. Аднак, не ўдалася купецкая авантура і заглохлі размовы аб стварэньні ў Казахстане чыгункі.

Гістарычны дэкрэт

Славіцца Сібір хлебам, Туркестан—баваўнай. Танны ў Сібіры хлеб, дораг ён у Туркестане, і засейваюць дэхкане баваўняныя палі пшаніцай. Прымушаны тэкстыльныя гіганты купляць баваўну заграніцай. І цякуць сотні мільёнаў народных грошай у лапы сусьветнага буржуа, бо толькі 50 проц. патрэбнай савецкай краіне баваўны дае Туркестан.

А паміж тым, што можа быць прасьцей: Сібірскі хлеб прасунуць у Азію! Але як-жа гэта зрабіць? Везьці кружным шляхам? Не, гэта не выйсьце! Іззоў будзе дарагім хлеб!

Выйсьце было знойдзена 3-га сьнежня 1926 году Саветам Працы і Абароны.

Дэкрэт гаворыць:

„Прыступіць у бягучым годзе і ажыцьцявіць у пяцігадовы тэрмін пабудову Сямірэчанскай чыгункі, выходзячы з неабходнасьці злучэньня Пішпэку з Сібірскай магістральлю ў Семіпалацінску".

Туркестан—Сібір

Лінія Туркестанска-Сібірскай чыгункі разьлічана на працяг у 1440 кілёмэтраў. Ёй прыдзецца вырашыць сур'ёзныя затрудненьні нашай тэкстыльнай прамысловасьці, стварыць магчымасьць шпарчэйшага разьвіцьця Казахстану, забясьпечыць нашу сувязь з Заходнім Кітаем.

Урад рашыў злучыць параўнальна кароткім чыгуначным шляхам дзьве вялізарныя вобласьці—Сібір і Туркестан, якія мелі да гэтага часу для ўзаемнай сувязі толькі далёкі—кружны шлях. Па танных цэнах павінен даць Турксіб хлеб і лес дэхканам. Сібір ад пабудовы дарогі атрымае магутны штуршок для свайго далейшага гаспадарчага росту, бо адсутнічаньне рынкаў збыту на хлеб і лес панізіла ўзровень разьвіцьця экономічнага жыцьця паўднёвай часьці Сібіру.

Новая чыгунка, праходзячы ўздоўж мяжы з Заходнім Кітаем, дасьць магчымасьць наладзіць правільную гандлёвую сувязь з Кітаем. Правінцыя Сінь-Цзянь даўно прагне атрымаць нашы прамысловыя вырабы і даць нам узамен жывёлу і сыравіну.

Пераможныя прасторы

З дня пастановы Савету Працы і Абароны прашло няпоўных пяць год, і мы ўжо заканчваем будаўніцтва Турксібу. 28-га красавіка на 6-м вучастку будаўніцтва ўкладзена і замацавана апошняя рэйка, якая злучыла паўднёвую часьць чыгункі з паўночнай. Магутны паравоз, заглушаючы сваім гулам сёлешнюю пустыню і заўтрашнія поўныя жыцьця рэёны, зможа бесь перашкодна пажыраць прасторы ад Сібіру да Туркестану. Транспартнае будаўніцтва вялізарнага маштабу, самае буйнае за ўсе гады рэволюцыі, скончана раней тэрміну, ня гледзячы на вялізарныя цяжкасьці.

Пад праменьнямі пякучага сонца парою без вады, праз горныя ланцугі, пяшчаныя даліны і бурныя рэчкі бясстрашна пракладвалі чыгунку будаўнікі Турксібу.

Хвіліны адчаю, калі здавалася немагчымым зрабіць хаця-б яшчэ адзін крок наперад, зьмяняліся днямі вялікага энтузіязму, калі пракладваліся дзесяткі кілёмэтраў новага шляху. Здаліся прасторы Гатоў Турксіб!

28-га красавіка 1930 г. увойдзе у летапіс гісторыі, як дзень бліскучай перамогі рэволюцыйнай працы.

Адкрыцьцё новага шляху—у 1442 кілёмэтраў—сьвята ўсіх працоўных Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Рабочыя і працоўныя Казахстану, Сібіру і Туркестану—з Турксібам вас!

Бел. Аннадзьдзеў

Сустрэча двух эпох—старой і новай

У барацьбе за Савецкую Нямеччыну

(Артыкул члена ЦК КСМ Нямеччыны і сэкратара рурскага абласнога камітэту КСМ тав. Карла Керстэна Эссэн)

Цяпер ужо закончыліся выбары ў завкомы і рудкомы ва ўсім рурскім каменна-вугольным і чыгуначным раёне. Гэтыя выбары дорага абышліся рэволюцыйнаму пролетарыяту. **Тысячы рабочых былі выкінуты на вуліцу і засталіся бяз хлеба.** Тыя рабочыя, якія на агульных сходах заяўлялі аб сваёй гатоўнасьці балётыравацца па сьпісках рэволюцыйнай профсаюзнай опозыцыі, адразу-ж падвяргаліся жудаснаму цкаваньню. У гэтым цкаваньні прымалі ўдзел не толькі адкрытыя фашысцкія элементы, але яшчэ ў большай меры рэформістыя і прадстаўнікі каталіцкіх профсаюзаў. Прымаліся ўсе захады да таго, каб выкінуць з прадпрыемстваў рэволюцыйных рабочых яшчэ да выбараў.

Але голад, вэндза, працяжнае беспрацоўе не маглі затрымаць рэволюцыйных рабочых ад іх клясавага абавязку. **Ня гледзячы на адкрыты тэрор, на паток паклёпу і брахні рэволюцыйная опозыцыя перамагла на 100 з лішнім руднікох і заводах.**

На 106 шахтах увогуле галасавала 186 тысяч чалавек, з якіх за рэволюцыйную опозыцыю падана 68.759 галасоў, тады як рэформісцкія профсаюзы сабралі толькі 61.291 голас (рэшта галасоў дасталося фашыстым „дзікім“ і г. д.).

На 8 шахтах комуністыя атрымалі 75% месц у рудкоме, на 19 шахтах—абсолютную большасьць. У той-жа час рэволюцыйная пролетарская моладзь таксама можа адзначыць вялікую перамогу. На 50 розных шахтах у рудкомы прашлі кандыдаты рэволюцыйнай моладзі, якія ўваходзяць у КСМ. Гэта зусім зразумела таму, што толькі компартыя і рэволюцыйныя профсаюзы ў сваіх сьпісах на першых месцы ставілі кандыдатаў, абраных на сходах рабочай моладзі. З агульнага ліку 166 сьпісаў рэволюцыйная опозыцыя выставіла на 81 сьпісу кандыдатаў моладзі.

Такім чынам, калі рэволюцыйная опозыцыя можа адзначыць цяпер колёсальны посьпех, дык у моладзі гэты посьпех у два разы сільнейшы. Упяршыню рабочая моладзь прадстаўлена, і пры гэтым так сільна, у рудкомы. Цяпер гэтыя маладыя рэволюцыйныя делегаты зьяўляюцца перадавымі барацьбітамі за ажыцьцяўленьне патрабаваньняў маладых рабочых.

У першую чаргу гэтыя маладыя делегаты прыступілі да ажыцьцяўленьня лёзунгу компартыі і комсамолу аб абвяшчэньні першага мая масавай забастоўкі. Гэтая забастоўка зьяўляецца важнейшым лёзунгам у дзень 1 мая 1930 г., які ідзе пад знакам адчайнай барацьбы пролетарыяту супроць наступу капіталу. Акаль ва ўсіх раёнах Нямеччыны трэставаны капітал, ня гледзячы на ўзмацненьне процэсу рацыяналізацыі, выступае з патрабаваньнем аб зьніжэньні зарплаты на 10-15 проц. У сувязі з гэтым набывае надзвычайна важнае баявое значэньне патрабаваньне рэволюцыйнай профсаюзнай опозіцыі, компартыі і КСМ аб увядзеньні 7-мігадзіннага рабочага дня, аб павышэньні заработнай платы, аб палепшаньні сыстэмы соцыяльнай дапамогі, па беспрацоўю і інваліднасьці і г. д. Толькі абвяшчэньне ўсеагульнай забастоўкі 1 мая можа даць адчуць буржуазіі сілу і значэньне рэволюцыйнага пролетарыяту і яго баявых організацый.

Побач з экономічнымі патрабаваньнямі нямецкі КСМ сумесна з компартыяй выступае першага мая з лёзунгамі барацьбы супроць рабаўнічага пляну Юнга, які закючылі за лік шырокіх мас. Акрамя таго, цяпер ва ўсім сьвеце ідзе мобілізацыя сіл соцыял і нацыянал-фашызму, духавенства і іншых наймітаў інтэрнацыянальнага капіталу супроць інтэрнацыянальнай пролетарскай бацькаўшчыны супроць СССР. **Мільёны рабочых гатовы ў любы момант стаць на абарону СССР і сярод гэтых мільёнаў рабочых у першых шэрагах стаць клясавасьвядомыя маладыя пролетары.**

Лёзунг—„мобілізацыя сіл на барацьбу за абарону СССР“—успрыняты самымі шырокімі масамі і пад гэтым лёзунгам рабочыя будуць дэманстраваць 1 мая.

Маладыя шахцёры голасна заяўляюць:

«Мы ідзём наперад **для барацьбы супроць нашых зьнявольнікаў пад чырвоным рэвалюцыйным сьцягам, для барацьбы за савецкую Нямеччыну**».

КАРЛ КЕРСТЭН.

Магутная дэмонстрацыя баявых сіл рэволюцыйнай моладзі

5-ты ўсенямецкі „дзень рабочай моладзі“, які адбыўся 21 красавіка ў Лейпцыгу, ператварыўся ў баявы агляд рэволюцыйных сіл рабочай моладзі.

У дэмонстрацыі ўдзельнічала звыш 100 тысяч рабочай моладзі.



НА ЗДЫМКУ: Правадыр компартыі Нямеччыны т. Тэльман вітае маладую гвардыю.



Будуем соцыялізм

Выступленьне новабранцаў супроць падрыхто[ўкі] нападу на СССР

У сярэдзіне сакавіка з Варшавы выехала каля 600 новабранцаў у палкі, якія стаяць у Вільні. Па дарозе гэтыя новабранцы ўзбунтаваліся.

На ўсіх вялікіх станцыях, дзе спыняецца цягнік, дэмонструючыя новабранцы выступалі супроць паліцыі, супроць фашысцкай дыктатуры, супроць падрыхтоўкі ўзброенага нападу на СССР.

Выступленьні сэлучых новабранцаў адбыліся на станцыі Беластоў. Сутычкі з паліцыяй на ст. Беласток дашлі да крывавых боек. Паліцыя і жандармэрыя стралялі ў новабранцаў.

Выступленьне адбылося таксама ў Горадні. Вайсковая і паліцэйская ўлада рашыла жорстка расправіцца з новабранцамі і выслала на ст. Араны перад прыходам цягніка шмат паліцыі і войска з корпусу пагранічнай варты. Станцыя Араны абярнулася ў вайсковы лагер, былі пастаўлены з абодвух бакоў пэрону кулямёты. Як толькі прышоў цягнік, жандармэрыя з вінтоўкамі напагатове накінулася на вагоны, у якіх ехалі новабранцы. Апошнія ўпарта і рашуча абараняліс[я]... чым пазьбівалі ўсе шыб[ы]... гонах, паламалі лаўкі, пазаб[івалі] праходы куфэркамі, каб ... давацца ад паліцыі. Пасьл[я] тай бойкі жандарам удало[ся] ... ліць адзін вагон з навабр[анцамі]. 37 чалавек арыштавана, ... руках і нагах кайданамі і ... на ў астрог. Рэшта пад уз[моцненай] вартай жандармэрыі дастаў[лена ў] Вільню.

Віленская прэса імкнец[ца пред]ставіць гэтыя палітычныя [выступ]леньні новабранцаў у ... „бунту п'яных новабранцаў“ ... ня гэта мае мэтаю скрыць ... цоўных, ад салдат польск[ай арміі] крывавую расправу фа[шысцкіх] жандараў над рабоча-сялян[скай мо]ладзьдзю.

У адказ на гэтую к[рывавую] расправу працоўная молад[зь Заход]няй Беларусі новабранцы ... ты адкажуць магутнымі пр[атэстамі] супроць белага тэрору, у[змацне]нем барацьбы супроць ды[ктатуры] Пілсудзкага, супроць пад[рыхтоўкі] ваеннага нападу на Савец[кі Саюз].

Саюзны урад патрабуе спыненьня провокацыйных выпадаў супроць СССР

Нота ад Народнага Камісарыяту па Замежных Справах

28 красавіка 1930 г. паўнамоцны прадстаўнік СССР у Польшчы тав. Антонаў-Аўсеенка перадаў польскаму міністэрству замежных спраў ноту наступнага зьместу:

„26 красавіка г. г., дзякуючы шчасьліваму злучэньню варункаў, быў адхілен выбух памяшканьня паўнамоцнага прадстаўніцтва СССР у Польшчы, які мог выклікаць за сабою пагібель усяго яго асабовага складу. Саюзны Урад, угледжваючы ў гэтым тэрарыстычным замаху спробу выклікаць сур'ёзныя і далёка ідучыя непаразуменьні ва ўзаемадачыненьнях паміж Савецкім Саюзам і Польшчаю, ня можа не зьвярнуць увагі ўраду польскай Рэспублікі на тое, што памянёны вышэй тэрарыстычны замах мог мець месца толькі ва ўмовах, якія ствараюцца дзякуючы узмацненьню за апошні час антысавецкай дзейнасьці пэўных колаў у Польшчы і зьвязанай з імі часткі польскай прэсы. Гэтая дзейнасьць, якая прыцягнула да сябе ўвагу грамадзкай думкі ня толькі Савецкага Саюзу і Польшчы, але і ўсяго сьвету, мае на мэце стварыць такія варункі, пры якіх зрабіўся-б няўхільным разрыў адносін паміж Польшчаю і Савецкім Саюзам і выплываючыя адгэтуль вынікі. Замах 26 красавіка паказвае, што гэтая дзейнасьць ня спыняецца ні перад якімі сродкамі для дасягненьня сваіх пагражаючых справе міру злачынных мэтаў.

Саюзны Ўрад, які няўхільна імкнецца да разьвіцьця і ўмацаваньня добрасуседзкіх дачыненьняў з Польшчаю, прымушан канстатаваць, што паказаная дзейнасьць, якая мае бясспрэчную сувязь з акцыяй пэўных міжнародных фактараў зьяўляецца вялізарнай небясьпекай ня толькі для ўзаемадачыненьняў паміж СССР і Польшчай, але і для ўсеагульнага міру. Тэрарыстычны акт 26 красавіка не зьяўляецца, нажаль, адзіночным выпадкам замаху на паўнамоцнае прадстаўніцтва СССР у Польшчы. Саюзны ўрад прымушан напомніць няўдалы замах Трайковіча ў верасьні 1927 году, замах ад 4 мая 1928 году на гандлёвага прадстаўніка СССР у Польшчы Лізарава, наскок 21 лістапада 1929 году на консульства СССР у Львове, выкрытую гэтымі днямі тэрарыстычную змову супроць таго-ж консульства і, нарэшце, акт 7 ліпеня 1927 году, ахвяраю якога быў паўнамоцны прадстаўнік СССР у Польшчы П. Л. Войкаў.

Канстатуючы, што, не зважаючы на ўсе пералічаныя цяжкія падзеі, гэткія замахі ўсё-ж такі застаюцца магчымымі ў Польшчы, Саюзны Ўрад лічыць неабходным падкрэсьліць, што ў сувязі з узмоцненай актыўнасьцю антысавецкіх колаў як у Польшчы, так і за яе межамі, падзея 26 красавіка набывае выключнае значэньне і зьяўляецца адным з элемэнтаў шырока задуманай акцыі, накіраванай да правакацыі конфлікту паміж Савецкім Саюзам і Польшчай.

Урад СССР, заклапочаны станам саюзна-польскіх дачыненьняў, яшчэ раз зварочвае у мінулым увагу ўраду Польскай рэспублікі на неабходнасьць рашучага спыненьня злачыннай дзейнасьці авантурных колаў у Польшчы, якія систэматычна імкнуцца да парушэньня міру паміж абедзьвюма краінамі. Пагрозлівая нерасьцірогасьць, якою зьяўляецца няўдачлівы тэрарыстычны акт 26 красавіка г. г., прымушае саюзны Ўрад яшчэ раз зьвярнуць увагу на надзвычайную небясьпеку сучаснага становішча і ўскласьці на Урад Польскай рэспублікі адказнасьць за ўжыцьцё ім сапраўдных захадаў да ліквідацыі тых небясьпечных варункаў у Польшчы, ва ўмовах якіх праз увесь час увыпікаюць акцыі, якія правакуюць напад на СССР.

Барацьба ангельскіх шарсьцянікаў працягваецца з ранейшай рашучасьц[ю]

Спробы рэформістых і прадпрыемцаў сарва[ць] забастоўку не ўдаліся

ЛЁНДАН, 27-4. Ня гледзячы на ўсе спробы прадпрыемцаў сарваць забастоўку шарсьцянікаў пасьля вялікодных сьвят, барацьба працягваецца з ранейшай рашучасьцю. Частковая работа адбываецца толькі на трох фабрыках. Працягваючы свае спробы аўладаць забастовачным рухам, рэформістыя імкнуцца організаваць уласныя пікеты побач з пікетамі стачачнага камітэту. Цэнтральны стачачны камі[тэт] гарнуў энэргічную камп[анію за] стварэньне стачачных камі[тэтаў на] кожнай фабрыцы. Камітэты ... могу бастуючым, організа[ваны ў] Лёндане, Гавго, у некаторы[х] гарадох організуюць мітынгі ... прадстаўнікі шарсьцянікаў ... цяць з заклікам падтрым[аць ба]стуючых.



5-ты ўсенямецкі конгрэс „дзень рабочай моладзі“, які адбыўся ... савіка ў Лейпцыгу, ператварыўся ў баявы агляд рэволюцыйных сіл ... моладзі. Агляд адбыўся ў Лейпцыгу, бо гэты горад зьяўляецца цыт[адэллю] соцыялізму. Ня гледзячы на шаленую антыкомуністычную агітацыю ... фашыстых, „прорыў к масам“ упаўне ўдаўся. У дэмонстрацыі ўдз[ельнічала] звыш 100 тысяч рабочай моладзі. Дэмонстранты былі поўным бая[вым эн]тузіязму. Начальнік паліцыі Фалейонор-лсаы соц.-дэмократ наладзіў кр[ывавую] провокацыю, у выніку маюцца забітыя і раненыя.

На здымку: агляд сіл на дэмонстрацыі.

Адказны рэдактар—Рэдколегі[я]

Менск, друкарня імя тав. Сталіна

Галоўлітбел № 5...